

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Mgr. B.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Ľ. advokátom v B., proti žalovaným **1/ Ing. M.**, bývajúcemu v B., **2/ Ing. S.**, bývajúcemu v B., **3/ Ing. S.**, bývajúcej v B., **4/ Ing. M.**, bývajúcemu v B., všetci zastúpení Advokátskou kanceláriou Z., so sídlom v B., **o zrušenie a vypořádanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 19 C 79/2001, o dovolaní žalovaných proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2010 sp. zn. 9 Co 354/2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 10. augusta 2009 č.k. 19 C 79/2001-267 zamietol žalobu pôvodne žalobcu 1/ Ing. I. (zomrelého X.) a žalobkyne 2/ Mgr. B., ktorou sa voči žalovaným domáhali zrušenia a vypořádania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X. kat. úz. Z., spôsobom konkrétne špecifikovaným v naposledy upravenom žalobnom petite a žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, vecne tým, že na základe kúpnej zmluvy zo 14. marca 1923 došlo k reálnej delbe predmetných nehnuteľností. V prejednávanej veci preto neexistuje spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam tak, ako je zapísané na LV X., pretože pokiaľ bola spoločná nehnuteľnosť reálne rozdelená do vlastníctva bývalých spoluvlastníkov aj mlčky uzatvorenou dohodou, nemožno sa úspešne domáhať zrušenia spoluvlastníctva pre jeho neexistenciu. Podľa názoru súdu prvého stupňa, geometrický plán vypracovaný Ing. B. 17. júna 1937 bol potvrdením dohody, ku ktorej došlo medzi spoluvlastníkmi ešte v roku 1923, kedy prišlo k dohode

o rozdelení sporných nehnuteľností, kedy predmetnou zmluvou boli predané reálne podiely a išlo o reálnu deľbu nielen čo do držby, ale aj do vlastníctva. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil tým, že žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie pôvodne oboch žalobcov uznesením z 30. novembra 2010 sp. zn. 9 Co 354/2009 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. S poukazom na ustanovenie § 120 O.s.p. a § 136 ods. 1, § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka skonštatoval, že žalobkyňa predložením výpisu z LV č. X. preukázala, že je so žalovanými podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností, zatiaľ čo žalovaní tvrdili, že podielové spoluvlastníctvo zaniklo v dôsledku deľby v roku 1923. Obsahom spisu odvolací súd mal za preukázané, že právni predchodcovia účastníkov sa dohodli na rozdelení reálneho užívania predmetných nehnuteľností, pričom ich faktické užívanie je sčasti odlišné od právneho stavu vedeného v katastri, pričom aj rozsudok Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 5 C 325/1994 vychádzal z existencie podielového spoluvlastníctva účastníkov a riešil len otázku užívania predmetných nehnuteľností, nie vlastníctvo. Uzavrel, že výpisy z listov vlastníctva preukazujú, že účastníci sú podieloví spoluvlastníci predmetných nehnuteľností, na čom nič nemení ani to, že ich právni predchodcovia sa dohodli na rozdelení ich užívania. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ súd prvého stupňa žalobu žalobcov zamietol, vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o neexistencii podielového spoluvlastníctva účastníkov, preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd vykoná reálne rozdelenie nehnuteľností.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní, ktorí navrhli napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť z § 241 ods. písm. b/, c/ O.s.p. V odôvodnení svojho dovolania podrobne zopakovali skutkový stav veci a dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa. Podľa názoru dovolateľov odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) spočívalo v nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia, nemajúceho náležitosti ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., keď odvolací súd neuviedol, na základe čoho dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, akými úvahami dospel k tomu, že k reálnej deľbe predmetných nehnuteľností v roku 1923 nedošlo, nevysvetlil, prečo aplikoval na rozhodnutie právny predpis ktorý v doterajšom rozhodovaní nebol použitý a ku ktorému sa žalobcovia nemali možnosť vyjadriť a nevyjadril

sa k aplikovaniu rozhodnutia č. 911/1932 NS ČSR, nevysvetlil prečo nepovažuje za relevantnú skutočnosť, že právni predchodcovia sa dohodli na rozdelení nehnuteľností a nezdôvodnil, prečo považuje za potrebné v ďalšom konaní zopakovať a doplniť už vykonané dokazovanie, v dôsledku čoho je jeho zaujatý právny názor predčasný, čo všetko spolu spôsobuje nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia. Dovolatelia namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na inom právnom základe než rozhodnutie súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, a neuviedol dôvod, pre ktorý podľa jeho názoru ide v danom prípade zo strany súdu prvého stupňa o nesprávne právne posúdenie veci. Podľa názoru dovolateľov práve odvolací súd bol tým, ktorý vec nesprávne právne posúdil. Prijatie právneho záveru bez uvedenia skutočností, ktoré považoval odvolací súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení doterajších vykonaných dôkazov riadil, je odňatím práva na spravodlivý proces. Postupom odvolacieho súdu, tým že súd v odvolacom konaní použil ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní vo veci nebolo použité a je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, a to bez splnenia si svojej predchádzajúcej povinnosti vyzvať žalovaných na vyjadrenie sa k takémuto postupu, zaťažil konanie vadou v zmysle ust. § 237 písm. f/ O.s.p. Okrem uvedených nedostatkov, došlo postupom odvolacieho súdu aj k nesprávnemu právnomu záveru vo veci bez akéhokoľvek zdôvodnenia.

Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovaných ako nedôvodné zamietnuť. Uviedla, že dovolanie žalovaných je účelové v snahe oddialiť rozhodnutie vo veci samej, pretože žalovaní podali na Okresnom súde Bratislava IV návrh na určenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, ktorý je vedený pod sp. zn. 22 C 206/2011. Tvrdenie žalovaných, že v roku 1923 došlo k dohode o rozdelení nehnuteľností je nepravdivé a nemá oporu v predložených dôkazoch. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za jasné, zrozumiteľné a vychádza z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (pozn. dovolacieho súdu všetky ustanovenia O.s.p. aj v ďalšom texte v znení do 31. decembra 2014).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, teda uznesenie nevykazujúce znaky ani jedného z vyššie uvedených uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p; prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvého stupňa, nie je prípustné dovolanie z iných dôvodov, než sú uvedené v § 237 O.s.p. (por. R 34/1995).

Dovolanie žalovaných by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre odvolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne

obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalovaných preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalovaným bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolatelia odňatie možnosti konať pred súdom spájajú s nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nemajúceho náležitosti ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. a z toho dôvodu jeho nepreskúmateľnosťou.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia a rozsudku.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami, a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), por. rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higginsová* a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia,

ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Ako už bolo vyššie uvedené, aj odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Musí preto obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozsudku (aj odvolacieho súdu) je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku (výroku) a odôvodnenie musí byť zároveň dostatočným prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu v konaní o dovolaní.

Porušením práva účastníka na riadne odôvodnenie rozhodnutia na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých svojich rozhodnutiach zaujal stanovisko, že aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia treba považovať za vadu, ktorá zakladá prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (por. rozsudky sp. zn. 2 Cdo 132/2011, 4 Cdo 163/2011, 5 Cdo 110/2012, 6 Cdo 37/2012, 7 Cdo 31/2011 a pod.).

Dovolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dospel k záveru, že konanie pred odvolacím súdom a jeho rozhodnutie v posudzovanej veci je postihnuté namietanou vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Je nesporné, že zrušujúce rozhodnutie sa v danom prípade opiera o ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. Takto označené ustanovenie uvádza dôvody, pre ktoré sa musí zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Predpokladom jeho naplnenia sú nedostatky konania pred súdom prvého stupňa, pokiaľ ide o právne posúdenie veci a v tejto súvislosti i nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Právna teória a súdna prax sa zhodli na tom, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V preskúmvanej veci bola predmetom konania žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Podľa žalobkyne, predmetné nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve účastníkov konania, pričom svoje tvrdenie opiera o výpis z LV č. X.. Žalovaní v konaní tvrdia, že k zrušeniu podielového spoluvlastníctva došlo ešte v roku 1923 na základe kúpnej zmluvy, ktorou boli predmetné nehnuteľnosti reálne rozdelené a od toho času aj ich právnymi predchodcami užívané.

Hoci ustálenie toho, či v roku 1923 došlo k reálnej deľbe predmetných nehnuteľností a k zrušeniu podielového spoluvlastníctva je rozhodujúce pre náležité a správne posúdenie predmetnej veci, súdy nižších stupňov túto otázku jednoznačne nevyriešili. Kým súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 5 C 325/1994 (inak bez právneho významu pre danú vec aj pre jeho nekvalifikovanosť – pozn. dovolacieho súdu) na základe vyriešenia si „predbežnej otázky“ dospel k záveru, že k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva došlo v roku 1923, odvolací súd bez akéhokoľvek doplnenia, či dokazovania, najmä však bez akéhokoľvek odôvodnenia vo svojom rozhodnutí vyslovil, že účastníci sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností a na tom nič nemení ani dohoda ich právnych predchodcov z roku 1923 o rozdelení ich užívania, pričom vec je potrebné posudzovať podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na označenú právnu normu však už odvolací súd neuvádza, ktoré skutočnosti v doterajšom priebehu konania neboli súdom prvého stupňa zistené i keď pre správne právne posúdenie veci sú potrebné.

Pre zrušenie veci odvolacím súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. v danom prípade nie je postačujúce len uvedenie, že súd prvého stupňa tým, že žalobu zamietol, vec nesprávne právne posúdil. Vyžaduje sa aj konkrétne vysvetlenie toho, v čom nie sú doterajšie skutkové zistenia súdu prvého stupňa pre aplikáciu rozhodnej normy postačujúce a aké skutočnosti bude potrebné v ďalšom konaní zisťovať, pretože z doterajšieho dokazovania nevyplývajú. Takýto postup nutne predpokladá vykonanie ďalších (doposiaľ súdom prvého stupňa nevykonaných) dôkazných prostriedkov. Len to môže legitimizovať zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci na jej opakované prerokovanie súdu prvého stupňa. Zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu vo svojich dôvodoch na takto vymedzenú skutkovú stránku žiadne vysvetlenie neposkytuje. Všeobecné formulácie, ktorými odvolací súd usmerňuje ďalší postup súdu prvého stupňa po zrušení a vrátení veci na nové prejednanie (o potrebe rozhodnúť o zmene petitu, ku ktorej však z dôvodu úmrtia žalobcu 1/ došlo až v priebehu odvolacieho konania, doplnenie dokazovania výsluchmi účastníkov, ktoré je možné vykonať aj odvolacím súdom, vykonaním dokazovania znaleckým posudkom na reálne rozdelenie nehnuteľností, ktoré súd prvého stupňa už vykonal), nie sú v naznačenom smere postačujúce. Je nutné zdôrazniť, že pokiaľ zistený skutkový stav veci z doposiaľ vykonaných dôkazov dovoľuje odvolaciemu súdu vec posúdiť podľa relevantnej právnej normy, je to dôvod buď pre potvrdenie (§ 219 O.s.p) alebo zmenu (§ 220 O.s.p.) rozhodnutia súdu prvého stupňa za splnenia ďalších procesných predpokladov (najmä § 213 ods. 2, 3 O.s.p.). Súčasná právna úprava preferuje plynulosť konania a zabezpečuje právo jeho účastníkov na efektívny procesný postup súdu v tom, že zrušenie rozhodnutia prichádza do úvahy, len (až) vtedy, ak nie sú splnené podmienky pre jeho zmenu alebo jeho potvrdenie (§ 220 O.s.p. v spojení s § 221 O.s.p.). Tieto závery, však musia byť z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu zrejmé a preskúmateľné.

Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci v dôsledku nedostatku odôvodnenia zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, čo je výsledkom procesného pochybenia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.), žalovaným bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Za odňatie možnosti konať pred súdom možno totiž považovať každý nesprávny postup súdu, ktorý v opravnom konaní bráni možnosti vecného preskúmania veci a v ňom dosiahnuť meritórne rozhodnutie.

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p., ktorá zakladá prípustnosť dovolania a zároveň aj jeho opodstatnenosť, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová